

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 10C/148/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8715202771
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Richard Bureš
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2017:8715202771.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudcom JUDr. Richardom Burešom v právnej veci žalobcu: STING inžiniering, spol. s r.o., Hraničná 5, Poprad, IČO: 36 471 941, právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. SIDOR, s.r.o., Zdravotnícka 4373/6, Poprad, proti žalovaným: 1/ G. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXX, R., 2/ J. Y., nar. X.X.XXXX, bytom R. XXX, R., právne zastúpení JUDr. Karol Pudlák, advokát, Štefánikova 98/70, Poprad, v konaní o zaplatenie 13.000 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaní v 1/ a 2/ rade s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 13.000 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,50 % zo sumy 13.000 eur od 1.10.2013 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. P r i z n á v a žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v 1/ a 2/ rade v rozsahu 100 %, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou zo dňa 16.3.2015 žiadal, aby súd zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade zaplatiť spoločne a nerozdielne sumu 13.000 eur s úrokom z omeškania v o výške 5,50 % ročne z dlžnej sumy od 1.10.2013 do zaplatenia a náhradu trov konania. Nárok odôvodnil tým, že žalobca má proti žalovaným pohľadávku 13.000 eur s príslušenstvom, ktorú nadobudol od B. R. na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 7.3.2014. Podľa neho zo zmluvy vyplýva výška postúpenej pohľadávky, jej splatnosť a právny dôvod pohľadávky, ktorým je bezdôvodné obohatenie zo zrušenej zmluvy, ktoré bezdôvodné obohatenie vo výške 13.000 eur sú žalovaní povinní vydať.

2. Žalobca výzvou z 23.4.2014 vyzval žalovaných, aby mu pohľadávku uhradili v lehote do 10.5.2014. Súčasne žalovaným oznámil, že pohľadávku nadobudol na základe zmluvy, ktorú v prílohe výzvy pripojil.

3. Žalovaní na výzvu nereagovali. Pohľadávka bola splatná 1.10.2013 a odvtedy sú žalovaní v omeškaní. Trval aj na tom, že žalovaní zodpovedajú za záväzok spoločne a nerozdielne.

4. Vo veci bol pod č. k. 10C/148/2015-18 zo dňa 20.4.2015 vydaný platobný rozkaz, ktorým súd vyhovel žalobcovi v plnom rozsahu. Žalovaní platobný rozkaz napadli odporom. Uviedli, že o Zmluve o zriadení vecného bremena nehlasovalo Obecné zastupiteľstvo v R., ale bola uzavretá s bývalým starostom B. R.. Keďže táto osoba postupovala v rozpore so zákonom (§ 11 ods. 4 o obecnom zriadení), je podľa žalovaných táto zmluva neplatná. Okrem toho bola vznesená námietka premlčania, keďže Zmluva o zriadení vecného bremena bola uzavretá dňa 17.9.2010 a nebola schválená obecným zastupiteľstvom, začala dňa 18.9.2010 žalobcovi plynúť dvojročná premlčacia doba v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), ktorá uplynula dňom 18.9.2012.

5. K odporu žalovaných sa písomne vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že i napriek tomu, že obec pri uzavretí zmluvy o zriadení vecného bremena nenakladala so žiadnym svojím majetkom, Obecné zastupiteľstvo obce R. schválilo Zmluvu o spolupráci a vzájomnej súčinnosti pri výstavbe inžinierskych sietí pre napojenie 27 rodinných domov v lokalite ulice C., R. na zasadnutí mimoriadneho obecného zastupiteľstva dňa 18.4.2010, ktorú súdu predložil. Z obsahu označenej zmluvy je zrejmé, že obecné zastupiteľstvo schválilo nielen zmluvu o spolupráci, ale aj všetky právne úkony, ktoré sú v tejto zmluve obsiahnuté a na túto zmluvu nadväzujú, vrátane záväzku zriadiť vo svoj prospech vecné bremeno na pozemku žalovaných. Z obsahu Zápisnice z 18.4.2010 vyplýva, že už bola uzavretá zmluva o budúcej zmluve o zriadení vecného bremena so žalovanými. Žalobca považuje zmluvu o zriadení vecného bremena, ktorú uzavrel v mene obce jej starosta dňa 17.9.2010 za platnú a nadobudla aj záväzkovo - právne účinky. Účinky tejto zmluvy zanikli v súlade s ustanovením § 47 ods. 2 OZ na základe domnienky, že účastníci od nej odstúpili uplynutím troch rokov od jej uzavretia, t. j. dňom 17.9.2013. Nárok na vrátenie plnenia bezdôvodného obohatenia bol uplatnený na súde dňa 18.3.2015, a to ešte pred uplynutím dvojročnej premlčacej doby.

6. Obecné zastupiteľstvo B. R. dňa 18.4.2010 schválilo aj zriadenie vecného bremena v prospech obce na pozemku vo vlastníctve žalovaných za náhradu, ktorú poskytol žalobca pred uzavretím zmluvy vo výške 6.000 eur a po uzavretí zmluva vo výške 7.000 eur, t. j. spolu 13.000 eur.

7. Na prejednanie veci súd aj na návrh žalobcu nariadil pojednávanie, na ktorom sa zúčastnili obe sporové strany. Žalobca v plnom rozsahu na žalobe zotrval. Považoval za nespravodlivé, že žalovaní prevzali plnenie vo výške 13.000 eur za to, že budú trpieť vecné bremeno na svojom pozemku. Skutočnosti predpokladané zmluvou o zriadení vecného bremena nenastali. Preto žalovaní majú povinnosť vrátiť plnenie, ktoré im bolo poskytnuté.

8. Žalovaní so žalobou nesúhlasili, okrem poukázania na odôvodnenie odporu mali za to, že žalobca nikdy platne od zmluvy o zriadení vecného bremena neodstúpil, a tým nemohlo dôjsť zo strany žalovaných k bezdôvodnému obohateniu.

9. Súd na základe vykonaného dokazovania, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to Zmluvou o postúpení pohľadávky medzi B. R. Z. G. V.V., G.. G. M.. B., Výzvou na zaplatenie sumy 13.000 eur zaslanej žalovaným dňa 23.4.2014, Historickým časovým radom sadzieb Európskej centrálnej banky, Potvrdením B. R., že nemá schválené Zásady hospodárenia s majetkom obce, Zmluvou o spolupráci a vzájomnej súčinnosti pri výstavbe inžinierskych sietí pre napojenie 27-mich rodinných domov v lokalite „ C. R., Úhradami z účtu obce z VÚB banky a. s. za vecné bremeno, Uznesením 3/IV/2010 zo zasadnutia mimoriadneho obecného zastupiteľstva v R. o schválení spolupráce, Zápisnice z tohto mimoriadneho zastupiteľstva konaného dňa 18.4.2010, Zmluvou o uzavretí budúcej zmluvy o zriadení vecného bremena z 28.1.2010, Zmluvou o zriadení vecného bremena zo 17.9.2010, Dodatkami k zmluve o zriadení vecného bremena zo dňa 22.6.2012 a z 28.6.2012 a zistil nasledovný skutkový stav:

10. Dňa 7.4.2010 sa B. R. so spoločnosťou G. V. G.. G. M.. B.. C. dohodla na spolupráci a vzájomnej súčinnosti pri výstavbe inžinierskych sietí pre napojenie 27 rodinných domov v lokalite ulica C. R.. Zároveň bolo dohodnuté, že B. R. zriadi, ako oprávnený, vecné bremeno na súkromnom pozemku pre prepojenie splaškovej kanalizácie na ulicu R.. Náklady znáša G. V. C. a uhradí B. R. na základe faktúry výšku nákladov.

11. Zmluva bola schválená mimoriadnym obecným zastupiteľstvom dňa 18.4.2010 pod č. 3/IV/2010, kde sa konštatovalo, že B. R. má už so žalovanými uzavretú zmluvu o budúcej zmluve na zriadenie vecného bremena, ako to vyplýva zo zápisnice z tohto mimoriadneho zasadnutia obecného zastupiteľstva.

12. Súd zistil, že žalovaní a B. R. uzavreli Zmluvu o budúcej zmluve podľa § 50a OZ, kde dohodli podstatné náležitosti zmluvy o zriadení vecného bremena za dohodnutú jednorazovú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva vo výške 12.000 eur.

XX. B. R. na účet žalovaných za vecné bremeno uhradila dňa 11.5.2010 sumu 3.000 eur. Túto sumu si dohodli žalovaní a B. R. v riadnej zmluve o zriadení vecného bremena zo dňa 17.9.2010.

14. Súd zistil, že táto zmluva o zriadení vecného bremena zo dňa 17.9.2010, aj keď sa dotýkala nehnuteľnosti žalovaných nebola predložená správne mu orgánu na rozhodnutie o jej účinnosti.

15. Preto B. R. Z. G. G.. M.. B.. považovali túto zmluvu za zrušenú.

16. Dňa 7.3.2014 uzavreli Zmluvu o postúpení pohľadávky 13.000 eur podľa § 524 a nasl. OZ a postupníkom sa stal žalobca. Žalobca vyzval žalovaných na úhradu sumy 13.000 eur s príslušenstvom a zároveň oznámil, že mu bola pohľadávka postúpená.

17. Žalovaní dlh neuhradili.

18. Keďže žalovaní v priebehu konania vzniesli námietku premlčania, súd sa musel prioritne zaoberať touto okolnosťou.

19. Podľa § 107 ods. 1 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

20. Podľa § 107 ods. 2 OZ, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

21. Podľa § 107 ods. 3 OZ, ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihliadne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat'.

22. Podľa § 44 ods. 1 OZ, zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť. Mlčanie alebo nečinnosť samy o sebe neznamenajú prijatie návrhu.

23. Podľa § 46 ods. 1 OZ, písomnú formu musia mať zmluvy o prevodoch nehnuteľností, ako aj iné zmluvy, pre ktoré to vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov.

24. Podľa § 47 ods. 1, ods. 2 OZ, ak zákon ustanovuje, že k zmluve je potrebné rozhodnutie príslušného orgánu, je zmluva účinná týmto rozhodnutím, a ak sa do troch rokov od uzavretia zmluvy nepodal návrh na rozhodnutie podľa odseku 1, platí, že účastníci od zmluvy odstúpili.

25. V danom prípade zákon ráta s plynutím subjektívnej dvojročnej a objektívnej trojročnej lehoty.

26. Pri plynutí subjektívnej lehoty súd skúmal, kedy sa žalobca, resp. jeho právny predchodca dozvedel, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

27. Suma 13.000 eur bola vyplatená žalovaným postupne preto, že na ich nehnuteľnosti malo byť zriadené v prospech B. R. vecné bremeno. Náhrada podľa zmluvy bola jednorazová. Zmluva podľa § 47 ods. 1 OZ pre svoju účinnosť mala byť predložená správne mu orgánu na rozhodnutie. Zákon stanovuje lehotu, do kedy je možné platnú zmluvu predložiť na rozhodnutie o povolení vkladu, sú to 3 roky od uzavretia zmluvy, inak platí, že účastníci od zmluvy odstúpili.

28. Teda zmluva o zriadení vecného bremena zo dňa 17.9.2010 bola podpísaná žalovanými a právnym predchodcom dňa 17.9.2010, trojročná lehota na dosiahnutie jej účinnosti predložením na rozhodnutie správneho orgánu plynula do 17.9.2013, kedy bol posledný deň na dosiahnutie zámeru strán úkonu. Keďže do tejto doby zmluva predložená na rozhodnutie správne mu orgánu nebola, dňa 18.9.2013 začala plynúť 2-ročná subjektívna a 3-ročná objektívna lehota na premlčanie nároku (do 18.9.2015 a do 18.9.2016). Keďže žaloba bola podaná už 18.3.2015, bola podaná včas.

29. Tu však súd poukazuje na to, že je prípustné, aby bola žaloba podaná aj po 2-ročnej subjektívnej lehote, pretože Zmluva o zriadení vecného bremena je synalagmatickým právnym úkonom (vzájomne podmienené plnenia). Synalagma vznikla zo zákona. A keďže podľa § 47 ods. 2 OZ platí domnienka, že účastníci zmluvy od zmluvy odstúpili, zmluva sa zrušila a je potrebné vrátiť si vzájomné plnenia. Žalovaní musia vrátiť 13.000 eur a žalobca, resp. jeho predchodca výhodu vecného bremena na pozemku žalovaných. Vecné bremeno na pozemku žalovaných zriadené nebolo, tento nárok nie je

možné namietať ako premlčaný, preto ani na námietku premlčania poskytnuté plnenie 13.000 eur za takto „ nezriadené“ vecné bremeno nemôže súd prihliadať.

30. Keďže nárok nie je premlčaný, súd sa zaoberal následne meritórnym posúdením uplatneného práva žalobcu.

31. Zmluva o zriadení vecného bremena zo dňa 17.9.2010 je platný právny úkon, ktorý neodporuje zákonu. Súd nijako nepopiera obligačný charakter tohto záväzku, ktorý trvá až do momentu, kedy § 47 ods. 2 OZ nenaplnením účinnosti zmluvy sa zo zákona (zákonná domnienka), stráca a platí, že účastníci zmluvy od zmluvy odstúpili.

32. To, že zmluva o právach k nehnuteľnosti musí mať obligatórne písomnú formu vyplýva priamo zo zákona. Vecno-právne účinky zmluvy nastávajú až po tom, čo správny orgán (podľa katastrálneho zákona) podľa § 47 ods. 1 OZ autoritatívne o tom rozhodne. Keďže k takémuto rozhodnutiu nedošlo, nenastali nielen vecno-právne účinky zmluvy (účinnosť), ale na základe zákonnej domnienky zmluva stratila aj obligačné účinky (zrušenie zmluvy).

33. Podľa § 457 OZ, ak je zmluva neplatná, alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

34. Žalovaní po ex lege zrušení zmluvy žalobcovi, resp. jeho právnomu predchodcovi nevrátili, čo podľa zmluvy dostali, t. j. 13.000 eur, teda na ich strane došlo k bezdôvodnému obohateniu. Suma 13.000 eur mala kompenzovať zriadené vecné bremeno na ich pozemku. Vecné bremeno zriadené nebolo, ich pozemok z tohto titulu nie je zaťažovaný, pretože právny dôvod odpadol (§ 451 ods. 2 OZ). Plnenie, ktoré z tohto titulu prijali však odmietajú vydať. Na ich strane preto došlo k bezdôvodnému obohateniu vo výške 13.000 eur, ktoré ich súd zaviazal vydať v prospech oprávnenej osoby.

35. Podľa § 517 ods. 2 OZ a § 3 nariadenia vlády č. 87/95 Z. z. súd zaviazal žalovaných aj na úhradu úrokov z omeškania z požadovanej istiny 13.000 eur. Žalovaní sa dostali do omeškania prvý deň po tom, čo zo zákona nastala právna domnienka § 47 ods. 2 OZ, t. j. dňa 18.9.2013. Žalobca si uplatnil úroky z omeškania až od 1.10.2013, preto súd, keďže je viazaný žalobou, nemôže uplatnený nárok prekročiť a priznať viac, priznal žalobcovi úroky z omeškania až od 1.10.2013 v požadovanej zákonnej výške.

36. O povinnosti žalovaných zaplatiť dlh v lehote 3 dní súd rozhodol podľa § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP). Neboli zistené okolnosti úhrady dlhu v dlhšej lehote a ani žalovaní takéto dôvody neuviedli.

37. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP s tým, že podľa § 255 ods. 1 CSP priznal úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške týchto trov bude rozhodnuté samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a)neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak sa týkajú procesných podmienok, sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.